

Raport

privind investigația pe piața energiei electrice pentru elucidarea circumstanțelor care au dus la imposibilitatea titularului de licență SRL „Furnizare Energie” de a furniza energie consumatorilor finali începând cu data de 04.12.2021

Baza legală:

Investigația pe piața de energie electrică în scopul elucidării circumstanțelor care au dus la imposibilitatea titularului de licență SRL „Furnizare Energie” de a furniza energie electrică consumatorilor finali începând cu data de 04.12.2021 a fost inițiată în baza Ordinului ANRE nr. 55-a din 15.12.2021 cu privire la inițierea investigației pe piața de energie electrică, emis în temeiul art.7 alin. (3) lit. i), art. 8 alin. (1) lit. k), art.85 alin. (7) și alin. (8) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, care conferă Agenției prerogativa efectuării investigațiilor pe piața energiei electrice, conform prevederilor pct. 23 lit. f) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 334 din 12.14.2018, având ca bază sesizarea titularului de licență SRL „Furnizare Energie” nr. 921 din 02.12.2021.

Rezumatul cazului:

La data de 02.12.2021, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE/Agenția) a recepționat sesizarea nr. 921 depusă de SRL „Furnizare Energie” prin care aceasta informează despre imposibilitatea furnizării energiei electrice către consumatorii finali deserviți, **începând cu data de 04.12.2021**, reieșind din faptul că, producătorul nu a confirmat¹ livrarea energiei electrice pentru o perioadă nedeterminată de timp. Conștientizând impactul care ar fi putut surveni drept consecință a întreruperii furnizării energiei electrice consumatorilor finali cu care erau încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, care în mare parte sunt autorități publice și entități de interes public (Parlamentul Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal, Î.M. „Apă-Canal Chișinău” S.A., Î.M. „Regia Transport Electric Chișinău” S.A. și „Aeroportul Internațional Chișinău” (SRL „Aviainvest”), SRL „Furnizare Energie” a solicitat intervenția ANRE în scopul neadmiterii deconectării de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale consumatorilor finali și asigurării furnizării neîntrerupte a energiei electrice.

În conformitate cu art. 73 alin. (1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (în continuare – Legea cu privire la energia electrică), consumatorii finali care și-au pierdut furnizorul în anumite circumstanțe (furnizorul își încetează activitatea, furnizorul i s-a suspendat sau i s-a retras licența, **furnizorul este în imposibilitate de a furniza energie electrică**) au dreptul să fie aprovizionați cu energie electrică, pentru o anumită perioadă de timp, de către furnizorul căruia i-a fost impusă *obligația de serviciu public de a asigura furnizarea de ultimă opțiune*.

În conformitate cu art. 96 alin. (3) din Legea cu privire la energia electrică, furnizorii care, la intrarea în vigoare a Legii menționate, au deținut licențe pentru furnizarea energiei electrice la tarife reglementate vor îndeplini obligațiile de serviciu public privind prestarea serviciului universal și privind furnizarea de ultimă opțiune pe o perioadă de 10 ani de la intrarea în vigoare a Legii nominalizate, în limitele teritoriului stabilit de Agenție. Prin Hotărârile Consiliului de Administrație al ANRE nr. 11/2018 din 16.01.2018 și nr. 17/2020 din 31.01.2020, furnizorilor ÎCS „Premier Energy” SRL și SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” le-au fost desemnate zonele

¹ Scrisoarea ЗАО „Молдавская ГРЭС”, nr. 01-01-00/129-18-11310 din 01.12.2021 către administratorul SRL „Furnizare Energie”, copie către ÎS „Moldelectrica”.

de activitate unde aceștia vor îndeplini obligațiile de furnizare de ultimă opțiune a energiei electrice.

În eventualitatea survenirii circumstanțelor invocate, furnizorul de ultimă opțiune este obligat să furnizeze energie electrică consumatorilor finali care și-au pierdut furnizorul, în condiții reglementate și la prețuri reglementate aprobate de Agenție.

Totodată, furnizorul care își încetează activitatea de furnizare sau este în imposibilitate de a furniza energie electrică este obligat să notifice Agenția în acest sens.

La primirea notificării depuse de SRL „Furnizare Energie”, Agenția a identificat furnizorii de ultimă opțiune ÎCS „Premier Energy” SRL și SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” și a emis în conformitate cu art. 11 și 73 din Legea cu privire la energia electrică, Hotărârea CA nr. 611 din 03.12.2021 *privind asigurarea furnizării de ultimă opțiune a energiei electrice consumatorilor finali deserviți de către SRL „Furnizare Energie”*, pentru o perioadă de până la 90 zile, începând cu data de 04.12.2021. Totodată furnizorii de ultimă opțiune au fost obligați să pună la dispoziția consumatorilor finali contractele de furnizare a energiei electrice, în formă scrisă, în termen de cel mult 8 zile calendaristice de la data începerii furnizării fizice a energiei electrice, conform cerințelor art. 73 alin. (11) din Legea cu privire la energia electrică.

Operatorii de sistem ÎS „Moldelectrica”, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și „RED Nord” SA, au fost obligați să prezinte imediat după recepționarea hotărârii menționate, furnizorilor de ultimă opțiune, informațiile despre consumatorii finali care urmau a fi preluați de către aceștia².

Reieșind din caracterul urgent al notificării expediate de SRL „Furnizare Energie”, care a specificat imposibilitatea de a furniza energie electrică în decurs de cel mult 2 zile, din data depunerii sesizării, din motive obiective, nu au putut fi respectate termenele pentru procedurile prevăzute de art. 73 alin. (5) și (6)) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, potrivit cărora furnizorul care își încetează activitatea de furnizare *sau este în imposibilitate de a furniza energie electrică*, este obligat să notifice, cu cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte, operatorul de sistem care deservește consumatorii săi finali, cu privire la data încetării furnizării energiei electrice, precum și despre trecerea acestora la furnizorul de ultimă opțiune desemnat de Agenție.

Explicațiile părților implicate:

SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”

1). În scopul constatării circumstanțelor care au dus la imposibilitatea titularului de licență SRL „Furnizare Energie” de a desfășura în continuare activitatea licențiată, Agenția a solicitat la data de 03.12.2021 producătorului de energie electrică SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” explicații argumentate referitoare la motivele încetării furnizării energiei electrice conform Contractului nr. 343-21 din 12.08.2021³, în contextul în care acesta s-a obligat prin contractul de vânzare-cumpărare încheiate cu furnizorul să acopere toată cantitatea necesară de energie electrică cu excepția cantităților importate din Ucraina și celor procurate de la producătorii autohtoni.

La acest subiect, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a comunicat prin scr. nr. **01-01-00/129-18-11404** din **06.12.2021**, că în conformitate cu Anexa nr.3 la Contractul nr. 343-21 din 12.08.2021 în perioada din 01.07.2021 până la 31.12.2021, producătorul și-a asumat responsabilitatea de a furniza în adresa SRL „Furnizare Energie” - 40,5 mln. kWh, deși în fapt, volumul livrărilor până pe data de 03.12.2021 a constituit deja 60 mln. kWh sau 150%.

În același timp, producătorul a invocat drept motiv de imposibilitate a executării în continuare a obligațiilor contractuale față de SRL „Furnizare Energie” modificarea esențială a clauzelor contractuale între SAD „Gazprom” și SA „Moldovagaz” care respectiv, au condiționat și modificarea regulilor de furnizare a gazelor naturale între SRL „Тираспольтрансгаз” și SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”. Potrivit clauzelor contractuale noi, ajustarea volumelor de gaze

² Hotărârea CA al ANRE nr. 611 din 03.12.2021 privind asigurarea furnizării de ultimă opțiune a energiei electrice consumatorilor deserviți de furnizorul SRL „Furnizare Energie”

³ Scrisoarea ANRE către ЗАО „Молдавская ГРЭС” nr. 07-01/4272 din 03.12.2021.

naturale poate avea loc în exclusivitate în sensul micșorării acestora cu o marjă de cel mult 5% de la volumul planificat. Din aceste considerente, producătorul nu a putut obține majorarea volumelor de gaze naturale în raport cu cele planificate în aprilie 2021. De asemenea, producătorul menționează, că în luna aprilie 2021, SRL „Furnizare Energie” efectua importuri de energie electrică din Ucraina.

În acest context, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” vine cu explicația că, la data de 19.11.2021 a remis în adresa SRL „Тираспольтрансгаз” solicitarea pentru majorarea volumelor de gaze naturale pentru luna decembrie 2021 cu ajustările necesare. Prin scrisoarea nr.02/1-3053 din 03.12.2021, SA „Moldovagaz” a informat că, SAD „Gazprom” nu a aprobat majorarea volumelor de gaze naturale livrate către consumatorii din Republica Moldova pentru luna decembrie 2021 și a indicat asupra neadmiterii majorării volumelor consumului în raport cu cele contractate. Acest fapt a influențat negativ capacitățile producătorului de a satisface cerințele consumatorilor din Republica Moldova.

2). La data de 10.12.2021 în scopul elucidării tuturor motivelor care au stat la baza întreruperii furnizării energiei electrice către SRL „Furnizare Energie”, Agenția a solicitat SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” să prezinte următoarele informații:

- Volumele de gaze contractate de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” în scopul executării contractelor încheiate de aceasta cu furnizorii serviciului universal și operatorii de sistem în martie 2021 și care este abaterea estimată de către producător la contractarea gazelor naturale.
- Volumele de gaze efectiv consumate în scopul îndeplinirii contractelor semnate cu furnizorii serviciului universal.
- Documente confirmative privind actualizarea volumelor de gaze naturale contractate în scopul producerii energiei electrice urmare a semnării în perioada mai-septembrie 2021 a unor contracte de producere a energiei electrice cu furnizorii de energie electrică la prețuri negociate, care ar demonstra suficiența volumelor de gaze naturale pentru producerea întregii cantități contractate.
- Detalii privind cantitățile de surse alternative de combustibil (cărbune, păcură), care pot fi utilizate pentru producerea energiei electrice și din care cauză utilizarea acestora nu este evaluată la scrisoarea nr. 01-01-00/129-18-11451 drept soluții de alternativă.
- Care au fost acțiunile întreprinse de SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” în scopul îndeplinirii obligațiilor contractuale în raport cu furnizorii de energie electrică și operatorii de sistem.⁴

3). Prin scrisorile **01-01-00/129-18-11451 din 07.12.2021** și nr. **01-01-00/129-18-11767 din 15.12.2021** SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a informat că, la licitația din martie 2021, aceasta a fost calificată drept câștigătoare pentru livrarea energiei electrice pe piața reglementată. Conform informației prezentată de producător, la licitație au fost solicitate 3,1 mlrd kWh, ceea ce constituie 90 % din necesitățile pieței energiei electrice din Moldova. Celelalte 10 % din necesități urmau a fi importate din Ucraina de către furnizorii de pe piața negociată.

Totodată, producătorul invocă repetat modificarea condițiilor contractului între SAD „Gazprom” și SA „Moldovagaz”, care au condiționat respectiv și regulile de furnizare a gazelor naturale dintre SRL „Тираспольтрансгаз” și SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, în partea ce ține de condițiile de modificare a volumelor de gaze contractate, cu titlu de exclusivitate doar în sensul micșorării cu o marjă de cel mult 5% de la volumul planificat.

Producătorul mai pune în evidență mărirea considerabilă a consumului de energie electrică de către consumatorii finali din partea dreaptă a Nistrului în lunile octombrie-noiembrie 2021 după cum urmează:

⁴ Scrisoarea ANRE nr. 03-03/4361 din 10.12.2021

Perioada	Cantitatea planificată conform contractelor încheiate în cadrul licitației	Consumurile efective MWh	% Efectiv/planificat
Octombrie 2021	276,5	344,9	124,7
Noiembrie 2021	247,5	286,5	115,8
	524,0	631,4	120,5

În acest context, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” reiterează, că la data de 19.11.2021 a remis în adresa SRL „Тираспольтрансгаз”, solicitarea pentru majorarea volumelor de gaze naturale pentru luna decembrie 2021 cu ajustările necesare, iar prin scrisoarea nr. 02/1-3053 din 03.12.2021, SA „Moldovagaz” a refuzat solicitarea acesteia invocând modificarea clauzelor contractuale cu SAD „Gazprom”.

Producătorul invocă că situația respectivă (neconfirmarea livrărilor de energie electrică către SRL „Furnizare Energie”) a fost condiționată de însuși furnizor, care precum că „nu a respectat prevederile art.69 alin. (1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică”, potrivit căreia furnizorul este obligat să asigure continuitatea furnizării energiei electrice la parametri de calitate stabiliți și în conformitate cu clauzele contractelor de furnizare a energiei electrice încheiate cu consumatorii finali și precum că a oprit importurile din Ucraina. Producătorul mai menționează că, pentru acest tip de companii (furnizorii cărora nu le-au fost impuse obligații de serviciu public) au fost create condiții privilegiate care le permit să primească profituri mari din motivul că aceștia la început nu au suportat cheltuieli pentru echilibrare, apoi pentru că au avut posibilitatea să achiziționeze energie electrică la „preț de noapte” de la Centrala Nucleară din Ucraina și atunci când s-au schimbat condițiile favorabile, furnizorii de energie electrică de pe piața liberă s-au folosit de posibilitatea confortabilă de a ieși de pe piață, creând astfel pericol pentru securitatea energetică a Republicii Moldova în perioada rece a anului.

4). Potrivit informațiilor prezentate suplimentar de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” la data de 15.12.2021 prin scrisoarea nr.01-01-00/129-18-11767, aceasta susține că obligațiile furnizorilor în dependență de tipul pieței pe care aceștia furnizează energia electrică la prețuri reglementate sau la prețuri negociate, ar trebui să fie strict delimitate. Evidența consumatorilor care consumă energie electrică în contextul furnizării de ultimă pentru un termen de maxim 90 zile, ar trebui să fie dusă separat cu întocmirea unui raport în acest sens.

Producătorul a accentuat că, furnizorii de ultimă opțiune nu au negociat și nu au planificat cantități suplimentare celor prevăzute în contractele încheiate în martie 2021 și prin urmare, cantitatea solicitată suplimentar de către furnizori în contextul furnizării de ultimă opțiune nu a fost inclusă în contractele încheiate în cadrul licitației din 2021.

În aceeași ordine de idei, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a specificat următoarele:

1. În scopul executării contractelor negociate între SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” pe de o parte și furnizorii serviciului universal, operatorii de sistem (OSD și OST) pe de altă parte, a fost perfectată solicitarea către furnizorul de gaze naturale pentru volumele necesare producerii a 3,1 mlrd kWh. În perioada 01.04.2021 până la 30.11.2021 în contracte a fost specificată furnizarea volumelor de gaze naturale necesară pentru producerea a 2,195 mlrd kWh, de fapt au fost puse la dispoziție volume de gaze naturale pentru producerea a 2,4 mlrd kWh, ceea ce e cu 9,3 % mai mult decât volumele planificate.
2. Volumele de gaze naturale utilizate *de facto* pentru executarea contractelor încheiate cu furnizorii serviciului universal și operatorii de sistem în perioada 01.04.2021-30.11.2021 au depășit volumele planificate cu 2,5 %, iar comanda pentru luna decembrie 2021 calculată pentru necesitățile SRL „Furnizare Energie”, ar fi majorat depășirea volumelor planificate cu 11%, din care motiv SA „Moldovagaz” a refuzat executarea comenzii menționate.
3. În partea ce ține de modificarea volumelor de gaze naturale după încheierea contractului de furnizare a energiei electrice cu SRL „Furnizare Energie”, producătorul informează că, în contractul respectiv este indicată furnizarea energiei electrice de către SA de tip închis

„Молдавская ГРЭС” astfel încât să acopere diferența dintre generarea internă și importurile de la SRL „Д.Трейдінг” Ucraina în volum de 25 mil. kWh, ceea ce ar fi condiționat depășirea neesențială în raport cu volumele planificate (3,1 mlrd. kWh). Volumele de gaze naturale puteau fi ajustate prin comenzile suplimentare către furnizor, fapt care la acel moment era posibil conform contractului care era în vigoare. Totodată, este cunoscut faptul că urmare a modificărilor regulilor de livrare a gazelor naturale între SAD „Gazprom” și SA „Moldovagaz”, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” nu a mai putut beneficia de majorarea volumelor de gaze naturale în raport cu cele planificate.

4. Combustibilul de rezervă al SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” este cărbunele din bazinul Donețk, care la momentul actual din cauza conflictului armat din estul Ucrainei nu putea fi suplinit. Păcura, constituie în exclusivitate un combustibil suplimentar, care este utilizat pentru întreținerea procesului de ardere a cărbunelui în cazul lipsei gazelor naturale și doar pentru operațiunile de pornire a procesului.
5. În scopul executării obligațiilor contractuale în vederea asigurării consumatorilor din Republica Moldova cu energie electrică în luna octombrie 2021 în condiții restricționate de furnizare a gazelor naturale, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a recurs la utilizarea combustibilului de rezervă. În rezultat, au fost consumate aproximativ 90 mii tone de cărbune. Stocurile rămase de cărbune au atins nivel minim obligatoriu a stocului în caz de avarie. **Producătorul menționează că, deși în Republica Moldova a fost declarată starea de urgență în sectorul gazelor naturale, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a asigurat integral obligațiile contractuale asumate în raport cu piața reglementată.**

5). Anterior SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a sesizat Agenția și participanții la piața energiei electrice (scr. Nr. **01-01-00/129-18-11404 din 06.04.2021**; nr. **01-01-00/129-18-11451 din 07.12.2021**; nr. **01-01-00/12918-11767 din 15.12.2021**) despre refuzul furnizorului de gaze naturale de a mări volumele de gaze naturale în raport cu cele planificate în martie 2021 prin contractele încheiate între producător și companiile de pe piața reglementată de energie electrică. În acest sens SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” menționează, că a solicitat 81 mil. m³ de gaze naturale pentru producerea energiei electrice pentru consumatorii de pe malul drept al Nistrului, însă luând în considerație consumul de facto, necesitatea de gaze naturale poate crește cu 10-15%.

6). La data de 04.02.2022 Agenția a solicitat repetat informația privind valorile cantitative solicitate anterior prin scrisoarea din 10.12.2021⁵. SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a prezentat prin scrisoarea nr. **01-01-00/129-18-3135 din 25.02.2022** următoarele informații.

Pentru executarea obligațiilor contractuale cu furnizorii serviciului universal, în vederea asigurării pieței energiei electrice în mărime de 90% (piața reglementată), ceea ce constituie 3,1 mlrd. kWh, (până la data de inclusiv 31.12.2021 - 2,195 mlrd. kWh), producătorul a ajustat volumele necesare de gaze naturale și a întocmit comanda respectivă. Contractul cu furnizorul de gaze naturale a fost încheiat pentru un volum de 513,2 mil. m³ (din 01.04.2021 până la data de 30.09.2021) și 213, 4 mil. m³ (01.10.2021-31.12.2021). Astfel, volumul de gaze naturale era suficient pentru producerea energiei electrice planificate, susține SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”. De asemenea, producătorul a reiterat că, pentru 3 trimestre ale anului 2021 au fost consumați 2,5053 mlrd. kWh, în raport cu 2.195 mlrd. kWh planificați, fapt ce a condiționat majorarea volumelor de gaze naturale consumate.

Astfel, în perioada 01.04.2021-31.12.2021, volumele de gaze consumate au constituit 756,5 mil. m³ depășind limita celor planificate, în special în lunile octombrie-decembrie.

Producătorul mai informează că prin scrisorile nr. **01-01-00/129-18-11450 din 07.12.2021** adresată Viceprim-ministrului, Ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale și nr. **01-01-00/129-18-11404 din 06.12.2021** adresată ANRE, a informat despre situația creată în rezultatul schimbării clauzelor contractuale între SA „Moldovagaz” și SAD „Gazprom” în partea

⁵ Scrisoarea ANRE nr.03/03-431 din 04.02.2022

ce ține de modificarea volumelor de gaze contractate exclusiv în vederea micșorării volumelor cu o marjă de cel mult 5% de la volumul planificat.

Se mai menționează că, în legătură cu mărirea cererii de energie electrică din partea consumatorilor Republicii Moldova, producătorul a informat Agenția prin **scrisoarea nr. 01-01-00/129-18-687 din 20.01.2022**, că a solicitat SRL „Тираспольтрансгаз” să furnizeze în luna decembrie gaze naturale ținând cont de volumele suplimentare specificate, necesare pentru acoperirea cererii consumatorilor Republicii Moldova, precum și faptul că SA „Moldovagaz” a refuzat prin scrisoarea nr. 02/1-3653 din 03.12.2021 executarea cererii SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”. În același context, producătorul prezintă mai multe scrisori pentru a demonstra că a întreprins măsurile necesare în vederea majorării volumelor de gaze naturale necesare.

1. SRL „Тираспольтрансгаз” prin scrisoarea nr.01-05/138 din 07.10.2021, atenționează că prin scrisorile din 29.09.2021 și 30.09.2021 a informat SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” despre situația de *force majeure* legată de diminuarea volumelor gazelor naturale furnizate către Republica Moldova (inclusiv malul stâng al Nistrului). În acest context, SRL „Тираспольтрансгаз” a menționat, că datorită depășirii limitelor de consum (stabilite în regim operativ), au fost sustrate neautorizat în condiții de deficit, gaze naturale din sistemul de transport al Ucrainei, fapt ce poate condiționa un risc sporit de deconectare fizică a Transnistriei de la rețeaua de transport al gazelor naturale.
2. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз” nr.01-05/134 din 08.10.2021 prin care se explică imposibilitatea semnării acordului adițional la Contractul nr. 6 din 07.04.2021 privind condițiile de furnizare a gazelor naturale. Se explică că cererea SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” privind majorarea volumelor de gaze naturale până la 82 mln.m³ lunar în raport cu cantitatea prevăzute de contractul nr. 6 din 07.04.2021, nu poate fi satisfăcută și se propune a fi prelungit în condițiile existente la acel moment.
3. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз” nr.01-05/106 din 21.10.2021 prin care se informează despre extragerea neautorizată a gazelor naturale din rețeaua de transport a Ucrainei prin punctele de interconectare Alexeevca, Grebeniki. Totodată, SRL „Тираспольтрансгаз” atenționează că extragerea neautorizată a gazelor din rețeaua de transport a Ucrainei, a fost condiționată de depășirea consumului prognozat de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” cu 3,403 mln. m³ până la data de 20 a lunii octombrie. De asemenea, a fost specificat faptul că, în vederea restituirea gazelor naturale sustrate neautorizat din rețeaua OST ucrainean, este necesar a fi efectuate procurări de pe platforma tranzacțională ucraineană, iar SRL „Тираспольтрансгаз” nu dispune de surse pentru acoperirea deficitului creat. În această ordine de idei, aceasta comunică producătorului de energie electrică despre necesitatea de a trece pe un interval de 36 ore pe combustibil alternativ pentru a putea restitui gazele naturale extrase neautorizat și a crește presiunea necesară în rețea.
4. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз” nr.01-05/123 din 29.10.2021 prin care aceasta la solicitare, explică că nu poate fi încheiat un acord adițional cu SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, dat fiind faptul că nu există încă un acord cu furnizorul principal.
5. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз” nr. 01-05/123 din 03.11.2021 prin care aceasta informează despre noile reguli de furnizare a gazelor naturale în Transnistria urmare a semnării la data de 02.11.2021 a unui Acord adițional la Contractul nr. 1MT-11 din 11.01.2011 între SA „Moldovagaz” și SRL „Тираспольтрансгаз”. În scrisoare se atenționează asupra restricționării depășirii utilizării unor volume de gaze mai mari decât cele planificate, abaterile de la grafic fiind admise doar în sensul micșorării consumului cu maxim 5%. În același context se recomandă ca surplusurile de energie electrică produsă pentru consumatorii din partea stângă a Nistrului să fie redirecționate către consumatorii din partea dreaptă după caz. De asemenea se indică că pentru transportul gazelor naturale pe teritoriul Ucrainei, SRL „Тираспольтрансгаз” este obligat să achite către SA „Moldovagaz” 46 dol SUA pentru 1000 m³, iar reieșind din faptul că asemenea surse de finanțări lipsesc, OST din Transnistria (care efectuează și furnizarea gazelor naturale)

refuză să-și asume responsabilități de furnizare suplimentară (mai mult decât 60,180 mln. m³ –volum planificat).

6. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз -Приднестровье” nr. 01-06/476 din 12.11.2021 prin care aceasta alertează asupra posibilității deconectării temporare a fluxului de gaze naturale din partea Ucrainei la atingerea nivelului critic al contului de echilibrare operațională și solicită identificarea surselor energetice alternative pentru producerea energiei electrice și termice.
7. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз -Приднестровье” nr. 01-06/476 din 19.11.2021 către conducerea Transnistriei și producătorul de energie electrică referitor la contul operațional de echilibrare atins în 17 zile ale lunii noiembrie și despre închiderea fizică a robinetelor pe rețeaua de transport din partea intrării în punctul de interconectare Grebeniki. În legătură cu acest fapt, se solicită trecerea generatoarelor SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” pe surse energetice alternative.
8. Scrisoarea OST Ucraina f/n, f/d către SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatrangaz” prin care aceasta informează despre planificarea opririi fluxului de gaze naturale la punctul de interconectare Grebeniki pentru data de 19.11.2021 în intervalul orar 13.00-16.00.
9. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз -Приднестровье” nr. 01-06/478 din 19.11.2021, prin care aceasta informează că contul operațional de echilibrare a atins limita de „minus” 5980 mii m³ (gazele au fost sustrate din sistemul de transport al Ucrainei), din care motive partea ucraineană a limitat fluxul de transport al gazelor naturale la data de 19.11.2021 pentru un anumit interval de timp pentru a ridica limita presiunii la minus 5000 mii m³. Concomitent aceasta avertizează asupra neadmiterii retragerii în continuare a gazelor naturale, înafara celor contractate din sistemul de transport al Ucrainei.
10. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз” nr. 01-05/123 din 26.11.2021 prin care se explică că reieșind din faptul că proprietar al gazelor care le transportă operatorul de sistem al Transnistriei este SA „Moldovagaz”, nu poate satisface cererea SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” de a mări volumele de gaze naturale care urmează a fi livrate acestuia în luna decembrie 2021.
11. Scrisoarea SA „Moldovagaz” nr. 02/1-3053 din 03.12.2021 privind interdicția consumurilor neplanificate care depășesc normele planificate în legătură cu refuzul SAD „Gazprom” de a mări volumele de gaze naturale livrate.
12. Scrisoarea SRL „Тираспольтрансгаз” nr. 01-05/176 din 03.12.2021, prin care se atenționează referitor la interdicțiile impuse de SAD „Gazprom” privind admiterea devierilor doar în sensul micșorării volumelor consumate. De asemenea, SRL „Тираспольтрансгаз” a explicat că, în legătură cu acumularea devierilor negative la contul operațional de echilibrare pentru luna octombrie la punctul de interconectare Grebeniki acumulat de OST din Republica Moldova, în legătură cu consumul neautorizat al gazelor naturale ale OST din Ucraina, la data de 01.12.2021 în intervalul de timp de la ora 17.00 până la orele 20.00, a fost stopat fluxul de gaze naturale din partea Ucrainei spre Republica Moldova prin punctul de interconectare Grebeniki. În acest interval de timp, consumatorii din Transnistria au utilizat gazele naturale din rezervele rețelelor de transport, din care motiv presiunea gazelor a scăzut de la 45,8 kg/cm³ până la 34,5 kg/cm³.

De asemenea a fost menționat că, în scopul evitării retragerii neautorizate a gazelor naturale de către consumatorii din Transnistria, operatorul sistemului de transport din Ucraina, va continua limitarea fluxului de gaze naturale la punctul de interconectare Grebeniki, inclusiv prin închiderea deplină a robinetului până la restituirea completă a volumelor de gaze în mărime de 4,3 mil. m³, care au fost sustrate de SRL „Тираспольтрансгаз” din rețeaua de transport al gazelor naturale a OST din Ucraina în luna octombrie 2021.

În continuare au fost expuse riscurile legate de căderea presiunii în rețeaua de transport al gazelor naturale în cazul măririi consumului de către consumatorii din Transnistria și de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, fiind prezentate limitele

critice ale consumului de gaze naturale pentru 24 ore și pentru luna curentă după cum urmează:

Denumirea consumatorului	Volumul de gaze naturale (m ³)	
	24 ore	Pentru o lună
SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” total:	4 056 355	125 747 000
Producerea energiei electrice pentru export	2 561 290	79 400 000
ГУП «ЕРЭС»	845 194	26 201 000
ГУП ГК «Днестрэнерго»	44 032	1 365 000
ОАО «ММЗ»	388 452	12 042 000
ОАО «Технопарк»	143 677	4 454 000
МГУП «Тирастеплоэнерго»	73 710	2 285 000

SRL „Furnizare Energie”

Solicitățile Agenției remise către SRL „Furnizare Energie” în vederea stabilirii motivelor care au dus la imposibilitate acestuia de a furniza energie electrică către consumatorii finali deserviți de aceasta:

Scrisoarea nr. 03-03/4415 din 15.12.2021 prin care s-au solicitat,

- Copiile contractelor de procurare a energiei electrice;
- Cantitățile de energie electrică stabilite conform contractelor de procurare pe perioade lunare;
- Factorii care au determinat micșorarea cantității de energie electrică din Ucraina, în contextul în care prin scrisoarea nr. 749 din 07.10.2021 SRL „Furnizare Energie” și-a exprimat disponibilitatea de a crește cantitățile de energie electrică procurată din Ucraina;
- Ponderea energiei electrice procurate de la SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” din totalul energiei electrice furnizate către consumatorii finali;
- Acțiunile întreprinse de SRL „Furnizare Energie” în scopul asigurării îndeplinirii obligațiilor contractuale asumate în raport cu consumatorii finali.

Scrisoarea nr. 06-01-86 din 06.01.2022 cu privire la inițierea desfășurării investigației pe piața energiei electrice la sesizarea SRL „Furnizare Energie”.

La solicitările menționate supra, SRL „Furnizare Energie” a prezentat următoarele explicații.

1. Până la intrarea în vigoare a Hotărârii ANRE nr. 611 din 03.12.2021 SRL „Furnizare Energie”, dispunea de contracte în vigoare de procurare de energie electrică în scopul asigurării acoperirii necesarului consumatorilor finali deserviți, cu următorii producători:

Nr d/o	Producătorul	Data contractării	Numărul contractului
1.	SA „Energocom”	27.07.2018	6FE/2018
2.	SRL „Import Trans”	01.04.2019	39
3.	SRL „WINDMD-JT”	01.04.2019	37
4.	„Д-ТРЕЙДИНГ” Ucraina	19.09.2019	2-3-2019/433
5.	SRL „Irarom-Invest”	02.07.2020	43
6.	SRL „Edtrans-Grup”	01.09.2020	31/09
7.	SRL „Danlex-M.V.M.”	01.09.2020	40/09
8.	SRL „Universcons”	01.09.2020	42/09
9.	SRL „Sadoveanu”	01.09.2020	26/09

10	SRL „Autovertrans”	01.02.2021	44
11	ÎS „Moldelectrica”	30.06.2021	1 PRE
12	SRL „Sudzucker Moldova”	06.08.2021	45
13	SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”	12.08.2021	343-21
14	ÎCS „Moldova Zahăr” SRL	23.08.2021	46
15	SA „Rotan”	01.09.2021	47
16	SRL „More Power”	06.09.2021	48
17	SRL „VIGA-Energy”	01.10.2021	49
18	SRL „Ecoenerg”	29.10.2021	50
19	SRL „General Eco Energy”	23.11.2021	51

2. Cantitățile de energie electrică conform contractelor încheiate se prezintă după cum urmează.

Perioada anului 2021	V planificat, kWh	V livrat , kWh	Prevederi contractuale
Contractul cu SA „Energocom”			
Ianuarie	X	X	Pct. 1.1 Obiectul Contractului reprezintă vânzarea energiei electrice produse din surse regenerabile și de centralele electrice de termoficare urbane Cumpărătorului de către Vânzător la prețul stabilit de ANRE. Pct. 1.3. Cantitatea de energie electrică contractată va fi livrată Cumpărătorului de către Vânzător conform Regulilor pieței energiei electrice și a hotărârilor ANRE
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul SRL„WINDMD-JT”			
Ianuarie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul SRL „Importex Trans”			
Ianuarie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	

Iunie	X	X	premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul „Д-ТРЕЙДИНГ” Ucraina			
Ianuarie	X	X	<p>п. 3.5.1. «Не позднее 21-го числа месяца, предшествующего месяцу поставки, Покупатель согласовывает с ГП «Moldelectrica» и направляет Продавцу по факсу и/или электронной почте, с последующей отправкой оригинала, заявку на объем электроэнергии и график, который планирует принять в следующем месяце (месяце поставки), составленную в виде запроса, подписанного со стороны Покупателя, исходя из мощности поставок электроэнергии в соответствии с пунктом 1.1. настоящего Контракта, согласно форме, приведённой в Приложении №1».</p> <p>п.3.5.4.1 Не позднее чем за 2 (два) рабочих дня до дня поставки Стороны с помощью электронной почты согласовывают следующее:</p> <p>- Элементы ежемесячного соглашения на поставку электроэнергии в Месяце поставки, в котором указывается запланированный объем электрической энергии и направление поставки электроэнергии; - график поставки электроэнергии в Месяце поставки, в котором указываются направление поставок электроэнергии, согласованные значения мощности и суточные объемы поставляемой на каждый день Месяца поставки (суточные графики поставки).»</p> <p>Покупатель не имеет право уточнять/корректировать суточные графики поставки в часах, которые были с нулевыми значениями в Ежемесячном соглашении на поставку.»</p>
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul SRL „Irarom Invest”			
Ianuarie	X	X	<p>Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt:</p> <p>c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii</p>
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	

Iunie	X	X	premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul SRL „Sadoveanu”			
Ianuarie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul SRL „Edtrans Grup”			
Ianuarie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul SRL „Danlex-M.V.M.”			
Ianuarie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	

			producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Contractul cu producătorul SRL „Universcons			
Ianuarie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul SRL „Autovertrans”			
Ianuarie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Februarie	X	X	
Martie	X	X	
Aprilie	X	X	
Mai	X	X	
Iunie	X	X	
Iulie	X	X	
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul de echilibrare ÎS „Moldelectrica”			
			1.1. Obiectul contractului îl reprezintă prestarea serviciilor de echilibrare de către OST și plata pentru dezechilibrele provocate de PRE. 1.2. Prin prezentul Contract OST se obligă să presteze serviciul de echilibrare PRE și să compenseze PRE pentru obligațiile de plată ce rezultă din dezechilibrele pozitive ale PRE, iar PRE se obligă să achite OST plata pentru compensarea dezechilibrelor negative provocate de către acesta în sistemul electroenergetic național, determinate conform cerințelor Regulilor pieței energiei electrice, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020.
Contractul cu producătorul SRL „Sudzucker Moldova”			
Septembrie	X	X	Articolul 5.1. Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt:
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	

Decembrie	X	X	<p>c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 19 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.</p> <p>Notă: La data 10.08.2021 a fost transferată responsabilitatea echilibrării pe Piața de Energie Electrică de la Partea TRANSFERANTĂ SRL "Sudzucker Moldova" către PRE SOLICITANTĂ SRL "Furnizare Energie"</p>
Contractul cu producătorul SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”			
Iulie	X	X	<p>-п. 1.1. Предмет настоящего Договора состоит в поставке электрической энергии и мощности Поставщиком для полного покрытия нужд конечных потребителей Покупателя¹</p> <p><i>(¹ Под полным покрытием нужд конечных потребителей Покупателя понимается 100% потребление электроэнергии конечными потребителями электроэнергии.), за исключением электроэнергии, поставляемой местными производителями² (²Здесь и далее под электроэнергией, поставляемой местными производителями, понимается объем электроэнергии, который Покупатель обязан приобретать у местных производителей в соответствии с нормами законодательства Республики Молдова.), и импорта электроэнергии Покупателем из ОЭС Украины в объеме не превышающем 25 млн. кВтч в месяц, в период с 1 июля 2021 г. по 31 марта 2022 г. (включительно), на условиях, предусмотренных текстом настоящего Договора и Приложениями к нему</i></p> <p>-п.1.2. Поставщик осуществляет балансировку только объемов электроэнергии, поставляемой в соответствии с пунктом 1.1. настоящего Договора. При этом поставка балансирующей электроэнергии Поставщиком Покупателю осуществляется, исключительно, при условии отсутствия закупки Покупателем электроэнергии из других источников, за исключением поставок Покупателю электроэнергии местными производителями и импорта электроэнергии из ОЭС Украины в объеме, не превышающем значения, указанного в пункте 1.1. настоящего Договора.</p> <p>-п.2.4.1 Покупатель до 21 числа месяца, предшествующего месяцу поставки (расчетному периоду), направляет Поставщику заявку, посредством факсимильной связи или электронной почтой (E-mail), о плановом количестве потребляемой электроэнергии в следующем месяце с указанием необходимого объема и максимальной мощности электроэнергии по настоящему Договору (далее – Заявка на поставку) и типовые суточные графики потребления Покупателя. Покупатель обязан указать в заявке полный объем электроэнергии, планируемой к потреблению его потребителями в</p>
August	X	X	
Septembrie	X	X	
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	

			<p>предстоящий месяц поставки, за исключением объемов, закупаемых у местных производителей, и объемов, закупаемых из ОЭС Украины.</p> <p>-п.2.4.2 До 22 числа месяца, предшествующего месяцу поставки электроэнергии, Поставщик, посредством факсимильной связи или электронной почтой (E-mail), подтверждает Покупателю готовность поставки согласованного объема электрической энергии. Покупатель направляет ГП «Moldelectrica» и Распределителям, посредством факсимильной связи или электронной почтой (E-mail), согласованный с Поставщиком ежемесячный объем.</p> <p>-п.2.4.3 До 25 числа месяца, предшествующего месяцу поставки электроэнергии, Поставщик оформляет Протокол согласования ежемесячного объема согласно образцу, указанному в Приложении №2к Договору и направляет его Покупателю посредством факсимильной связи или электронной почтой (E-mail), с последующей досылкой оригиналов</p> <p>-п.2.4.4 До 27 числа месяца, предшествующего месяцу поставки электроэнергии, Покупатель подписывает согласованный с ГП «Moldelectrica» и Распределителями Протокол согласования ежемесячного объема и направляет один экземпляр Поставщику посредством факсимильной связи или электронной почтой (E-mail), с последующей досылкой оригинала.</p>
Contractul cu producătorul ÎCS „Moldova Zahăr” SRL			
Septembrie	X	X	<p>Articolul 5.1.</p> <p>Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt:</p> <p>c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.</p> <p>Notă: La data 14.08.2021 a fost transferată responsabilitatea echilibrării pe Piața de Energie Electrică de la Partea TRANSFERANTĂ ÎCS ”Moldova Zahăr” SRL către PRE SOLICITANTĂ SRL ”Furnizare Energie”</p>
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul „ROTAN” SA			
Septembrie	X	X	<p>Articolul 5.1.</p> <p>Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt:</p> <p>c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare</p>
Octombrie	X	X	
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	

			pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Contractul cu producătorul „More Power” SRL			
Septembrie	X	X	Articolul 5.1.
Octombrie	X	X	Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Noiembrie	X	X	
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul „Viga Energy” SRL			
Octombrie	X	X	Articolul 5.1.
Noiembrie	X	X	Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Decembrie	X	X	
Contractul cu producătorul „Ecoenerg” SRL			
Noiembrie	X	X	Articolul 5.1.
Decembrie	X	X	Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
Contractul cu producătorul „General Eco Energy” SRL			
Noiembrie	X	X	Articolul 5.1.

Decembrie	X	X	Responsabilitățile de bază ale Producătorului sunt: c) Să prezinte lunar Cumpărătorului, cel târziu până la data de 20 a lunii premergătoare celei de calcul, cantitățile planificate de Energie electrică produsă, precum și graficul zilnic orar de livrare pentru următoarea perioadă de calcul, conform Anexei nr.4 la prezentul Contract, precum și timpul și durata reparațiilor planificate a CE sau nivelul reducerii producerii pe parcursul acestor perioade de timp.
-----------	---	---	--

*Notă: X – informație ce constituie secret comercial

3. Cu referire la pct. 3 al scrisorii ANRE, SRL „Furnizare Energie” comunică că, scrisoarea nr. 479 din 07.10.2021 a fost remisă în adresa ANRE în contextul unei eventuale crize în sectorul energetic, generate de limitarea livrărilor de gaze naturale către Republica Moldova. În cazul acceptării inițiativei respective, se impunea necesitatea planificării din timp a majorării volumelor importate, cu coordonările de rigoare, conform clauzelor contractuale. Astfel, în opinia furnizorului referința la scrisoarea invocată este una totalmente irelevantă, în conjunctura creată în luna decembrie 2021. În privința livrărilor din luna decembrie 2021, SRL „Furnizare Energie” a reieșit din asigurările făcute de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, care a garantat executarea în întregime a angajamentelor contractuale ce țin de volumele care urmau a fi livrate, și a planificat în regim ordinar graficele sale de livrare a energiei electrice, reieșind situația în timp real.

4. Ponderea energiei electrice procurate de la SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” din totalul energiei electrice furnizate consumatorilor finali de către SRL „Furnizare Energie”:

Perioada	Total livrat la consumatori în luna de referință, kWh	Livrat de SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” în luna de referință, kWh	Ponderea SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” din livrările în luna de referință, %
Octombrie 2021	29 494 548	22 408 543	76%
Noiembrie 2021	31 419 201	16 496 240	53%
Perioada	Total prognozat spre livrare la consumatori în luna de referință, kWh	Comandat conform contractului la SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” luna de referință, kWh	Ponderea SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” din livrările în luna de referință, %
Decembrie 2021	30 859 846	11 880 000	38%

5. SRL „Furnizare Energie” mai precizează că, în conformitate Regulile pieței energiei, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 212 din 09.10.2015, precum și conform prevederilor Contractului nr. 343-21 din 12.08.2021, încheiat cu producătorul SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, ultimul s-a obligat să furnizeze Cumpărătorului SRL „Furnizare Energie” energie electrică, inclusiv de echilibrare, necesară acoperirii totale a necesităților consumatorilor finali ai cumpărătorului, exceptând energia electrică produsă și achiziționată din alte surse. Totodată, în pct. 2.4. al contractului invocat, părțile au stipulat expres procedura de planificare a livrărilor, și anume:

-conform pct. 2.4.1. Cumpărătorul până la data de 21 al lunii precedente celei de livrare, transmite spre coordonare Î.S. ”Moldelectrica” și Furnizorului (SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”) comanda volumului lunar planificat de energie electrică, care urmează a fi procurat de la Furnizor în luna următoare, clauză respectată de către Cumpărător prin scrisoare a nr. 888 din 19.11.2021.

-conform pct. 2.4.2. Furnizorul până la data de 22 al lunii precedente celei de livrare, confirmă Cumpărătorului și Î.S. "Moldelectrica" disponibilitatea livrării volumului lunar comandat de energie electrică, clauză nerespectată de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” . În cazul în care SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” până la data de 22.11.2021, informa SRL „Furnizare Energie” sau OST Î.S. "Moldelectrica" despre imposibilitatea confirmării volumelor comandate de energie electrică pentru luna decembrie 2021, SRL „Furnizare Energie” în conformitate cu pct. 52 al Regulilor Pieței energiei electrice (în vigoare la acel moment), până la data de 23 decembrie, elaborează și transmite către Î.S. "Moldelectrica" cererea ajustată pentru cantitățile necesare pentru acoperirea consumului clienților săi deserviți, în vederea posibilității Î.S. "Moldelectrica" de a coordona cu operatorul respectiv al Zonei Externe de Dispecerizare cererea pentru furnizarea cantității planificate de energie și putere electrică pentru luna calendaristică următoare.

-conform pct. 2.5.1. Cumpărătorul transmite spre coordonare graficele zilnice de livrare (pentru trei zile), clauză respectată de către Cumpărător. Prin scrisoarea nr. 01-01-00/129-18-11218 din 30.11.2021, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a confirmat posibilitatea livrării de energie electrică către SRL „Furnizare Energie” pentru perioada 01.12.2021-03.12.2021 și a comunicat concomitent despre imposibilitatea confirmării volumelor începând cu data de 04.12.2021, invocând situația de pe piața gazelor din Republica Moldova. În circumstanța enunțată, în regim de urgență, SRL „Furnizare Energie” prin scrisoarea nr. 916 din 01.12.2021 (copia se anexează), s-a adresat partenerului său ucrainean în vederea măririi volumului energiei electrice pentru perioada 04.12.2021-07.12.2021. Prin scrisoarea nr. 01-12/1031 din 01.12.2021 (copia se anexează), O.O.O. «Д.ТРЕЙДИНГ» a informat despre faptul că în baza Acordului lunar nr. 20 a fost posibilă majorarea volumelor de energie livrată, iar în baza Acordului lunar nr. 21 au putut fi confirmate doar graficele de livrare ordinare, semnate anterior, totodată fiind argumentat refuzul posibilității măririi volumului energiei electrice pentru perioada 04.12.2021-07.12.2021. Primind refuzul din partea partenerilor ucraineni, SRL „Furnizare Energie” prin scrisoarea nr. 919 din 02.12.2021 (copia se anexează) a prezentat repetat, în adresa SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” , graficele corectate, în vederea executării obligațiilor contractuale, conform pct. 1.1. al Contractului nr. 343-21 din 12.08.2021. SRL „Furnizare Energie” mai menționează că având în vedere faptul că la data apariției circumstanțelor invocate, cadrul normativ de reglementare nu era pe deplin funcțional, și anume amânarea intrării în vigoare a noilor Reguli ale pieței energiei electrice, pentru data de 01.01.2022, în lipsa posibilității reale de echilibrare a participanților pieței de energie electrică de către Operatorul de Sistem Î.S. "Moldelectrica", precum și neonorarea de către producătorul SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a obligațiilor sale contractuale pentru un termen nedeterminat, care anterior și-a asumat obligativitatea de echilibrare în baza Contractului nr. 343-21 din 12.08.2021, a dus la situația în care SRL „Furnizare Energie” a fost lipsită de posibilitatea de a furniza energie electrică consumatorilor deserviți. La data de 02.12.2021, SRL „Furnizare Energie” în conformitate cu prevederile art. 73 alin. (3) al Legii nr. 107/2016 din 27.05.2016 a notificat ANRE despre imposibilitatea de a furniza energie electrică consumatorilor săi finali.

ÎCS „Premier Energy” SRL

La scrisoarea ANRE nr.06-01/86 din 06.01.2022 privind inițierea investigației pe piața energiei electrice, ÎCS „Premier Energy” SRL a prezentat prin scrisoarea nr. 0403/06803-20220119 din 21.02.2022 următoarele explicații.

Chiar dacă art. 73 alin.(1) al Legii cu privire la energia electrică prevede dreptul consumatorilor finali care și-au pierdut furnizorul, de a fi aprovizionați cu energie electrică, de către furnizorul cărui a i-a fost impusă obligația de serviciu public de a asigura furnizarea de ultimă opțiune, situația creată impunea examinarea motivelor din care S.R.L. „Furnizare Energie” a ajuns într-o asemenea "imposibilitate". ÎCS „Premier Energy” SRL consideră, că Hotărârea CA al ANRE nr. 611 din 03.12.2021, nu a fost suficient de argumentată privind necesitatea impunerii obligației de serviciu public de furnizare de ultimă opțiune.

ÎCS „Premier Energy” SRL mai menționează că, în conformitate cu prevederile art. 68 al Legii nr.107 din 27.05.2016, furnizorii de energie electrică sunt obligați să achiziționeze energie electrică suficientă pentru asigurarea furnizării fiabile și continue a energiei electrice către propriii consumatori, conform contractelor de furnizare a energiei electrice încheiate cu aceștia.

Se mai invocă prevederile pct. 5 al Regulamentului privind furnizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 169/2019 din 31.05.2019, privind obligația furnizorului de a asigura furnizarea fiabilă și continuă a energiei electrice consumatorilor finali, în conformitate cu legislația în vigoare. De asemenea, se invocă obligația privind securitatea, calitatea și continuitatea aprovizionării cu energie electrică a consumatorilor proprii cât și obligația de a respecta art. 15 alin.(1) lit. c) al Legii cu privire la energia electrică.

ÎCS „Premier Energy” SRL, consideră că S.R.L. „Furnizare Energie” nu a întreprins toate măsurile necesare, inclusiv ex-ante și ex-post, pentru soluționarea așa-zisei „probleme apărute brusc”, care ar fi exclus survenirea ”imposibilităților” de aprovizionare cu energie electrică a propriilor consumatori. Aceasta admite că situațiile fortuite reprezintă un risc al oricărei afaceri – mai ales în cazurile în care se datorează unor conjuncturi sau fluctuații imprevizibile. Cu toate acestea, în cazurile în care aceste ”imposibilități” survin ca urmare a unor comportamente nediligente și asumate, subiecții care le generează sau care și le asumă trebuie să poarte responsabilitate pentru producerea lor. ÎCS „Premier Energy” SRL mai precizează că, SRL „Furnizare Energie”, urma să se asigure de acoperirea întregului volum de energie necesar pentru întreaga perioadă pentru care a încheiat contractele de furnizare a energiei electrice cu mai mulți consumatori înaintea încheierii acestor contracte - mai ales că poziția sa de pe piața liberă a energiei electrice îi permiteau și obliga la acest lucru. Mai mult, accesul său la piața ucraineană și la mecanismele de contractare și echilibrare îi asigurau toate premisele pentru luarea tuturor măsurilor pentru evitarea eventualelor ”imposibilități de confirmare a volumelor” de către unii producători. Cu toate acestea, ÎCS „Premier Energy” SRL constată că S.R.L. „Furnizare Energie” n-a întreprins acțiunile necesare pentru a face față obligațiilor asumate față de consumatorii săi, generând o situație de criză pe piața electro-energetică a Republicii Moldova.

Astfel, ÎCS „Premier Energy” SRL consideră că S.R.L. „Furnizare Energie” și-a satisfăcut interesele private financiare, asigurându-și profitabilitatea sezonieră, în detrimentul consumatorilor contractați de aceasta cu contracte active de lungă durată și furnizorilor de ultimă opțiune, care au fost prejudiciați și nevoiți să suporte costuri mai mari decât cele planificate și recunoscute în prețurile reglementate pentru energia electrică.

Respectiv, ca urmare a acțiunilor SRL „Furnizare Energie”, furnizorul serviciului universal consideră că au avut de suferit consumatorii finali – dintre care unii de importanță strategică pentru viața politică, socială și economică a țării - care au fost surprinși și expuși riscului de întrerupere a furnizării energiei electrice. Totodată, ca urmare a situației generate de SRL „Furnizare Energie”, a fost perturbată activitatea furnizorilor de ultimă opțiune care au trebuit să identifice în condiții de „nedepășit” ca și în cazul SRL „Furnizare Energie”, ba chiar mai grave și mai complicate pentru sine, soluții urgente de preluare a consumatorilor finali deserviți de SRL „Furnizare Energie” – soluții ce implică costuri, dar și riscuri legate de identificarea, în termen extrem de scurt, a resurselor financiare și volumelor suplimentare de energie electrică necesare acoperirii volumului de energie electrică necesar consumatorilor preluați. Din motivele expuse, ÎCS „Premier Energy” SRL solicită Agenției, tragerea la răspundere a S.R.L. „Furnizare Energie”.

SA „RED NORD”

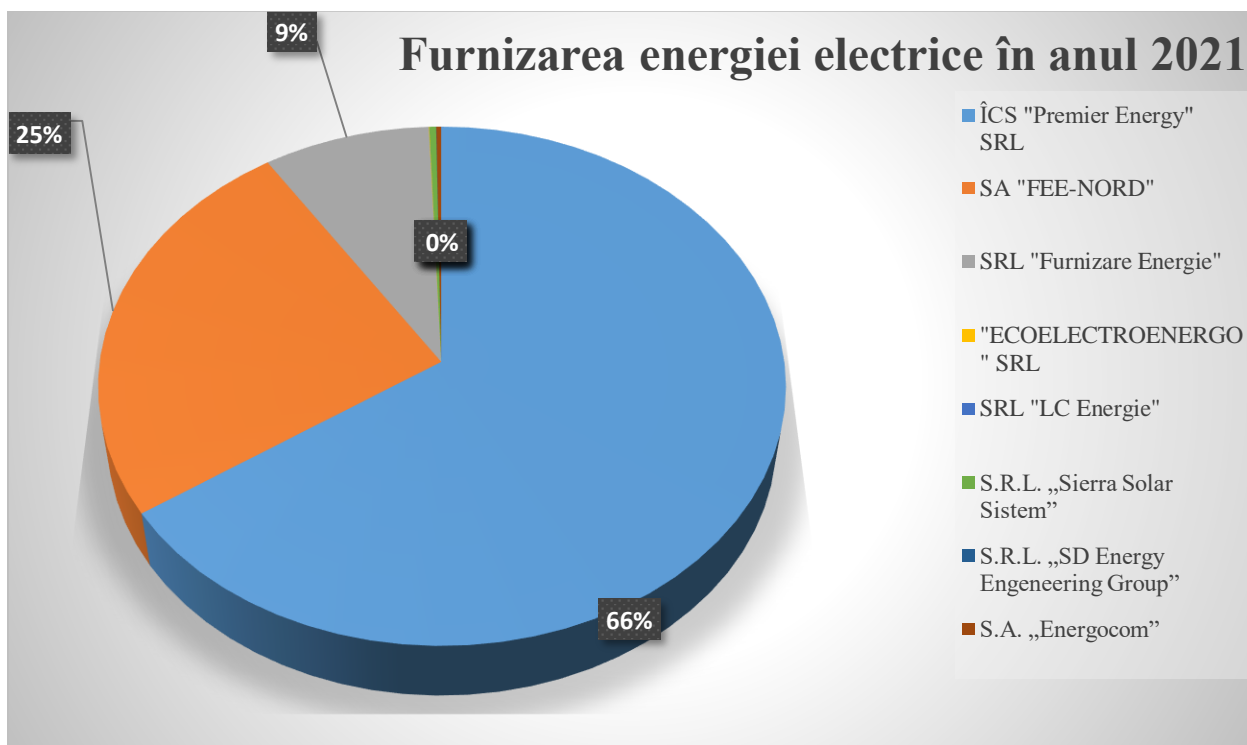
Cu referire la solicitarea ANRE nr. 06-01/86 din 06.01.2022, în calitatea sa de operator al sistemului de distribuție, informează despre Contractul pentru prestarea serviciului de energie electrică de distribuție încheiat cu SRL „Furnizare Energie” la data de 02.09.2019 și despre faptul că în procesul de executare a acestuia, între părțile contractuale nu au fost înregistrate careva litigii. Cu toate acestea, la momentul prezentării explicației respective, SA „RED NORD” a specificat existența unei datorii debitoare înregistrate la situația din 31.12.2021 de către furnizor. Totodată, OSD a menționat, că furnizorul nu l-a notificat referitor la sistarea activității sale.

Date generale privind furnizarea energiei electrice în anul 2021:

Conform rapoartelor prezentate de titularii de licențe pe parcursul anului 2021 furnizarea energiei electrice de către furnizorii serviciului universal a constituit 90,7%, din care ÎCS "Premier Energy" SRL a furnizat 2,7 mlrd kWh și deține o cotă de 72,3 la sută din cantitățile de energie electrică furnizată la prețuri reglementate, iar SA "FEE-NORD", respectiv a furnizat 1,05 mlrd. kWh (27,7 % din cantitățile de energie electrică furnizată la prețuri reglementate).

În același timp, furnizarea energiei electrice la prețuri negociate a constituit 9,7% din cantitatea totală de energie electrică furnizată consumatorilor finali. Astfel, în anul 2021 la prețuri negociate a fost furnizată cantitatea de energie electrică de 384,9 mil kWh, din care SRL "Furnizare Energie" a deținut o cotă de 93,7 % (358,6 kWh).

Furnizorii de energie electrică, kWh		
Furnizori la tarife reglementate	ÎCS "Premier Energy" SRL	2.728.448.641,00
	SA "FEE-NORD"	1.046.127.530,00
Furnizori la tarife neregulate	SRL "Furnizare Energie"	358.590.981,00
	"ECOLECTROENERGO" SRL	947.255,00
	SRL "LC Energie"	138.340,00
	S.R.L. „Sierra Solar Sistem”	14.283.266,00
	S.R.L. „SD Energy Engeneering Group”	603.428,00
	S.A. „Energocom”	10.363.672,00
Total furnizare		4.159.503.113

Urmare a analizei materialelor acumulate pe marginea dosarului administrativ de investigație pe piața energiei electrice privind elucidarea circumstanțelor care au dus la

imposibilitatea titularului de licență SRL „Furnizare Energie” de a furniza energie consumatorilor finali începând cu data de 04.12.2021, se **CONSTATĂ**:

1. La data de 12.08.2021 SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” și SRL „Furnizare Energie” au semnat Contractul nr. 343-21, obiectul acestuia fiind potrivit pct. 1.1, furnizarea energiei electrice pentru acoperirea totală a necesităților consumatorilor finali, cu excepția volumelor furnizate de producătorii autohtoni și importului din Ucraina care nu putea depăși 25 mil kWh lunar, pentru perioada 01.07.2021 până la 31.03.2022 inclusiv.
2. Producătorul și-a asumat echilibrarea volumelor furnizate către SRL „Furnizare Energie”.
3. Procesul de coordonare a graficilor pentru luna decembrie a fost realizat cu unele abateri de la pct. 51 din Regulile pieței energiei electrice, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 212/2015 din 09.10.2015 (în vigoare în perioada respectivă) și clauzele Contractului nr. 343-21 din 12.08.2021, care drept efect au creat incertitudini privind cantitățile de energie electrică ce urmează a fi produse conform contractului. Totodată, lipsa unei poziții oficiale din partea SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” privind acceptarea/ neacceptarea solicitării furnizorului în termenul stabilit în contract, a limitat posibilele acțiuni ale furnizorului de energie electrică în scopul acoperirii întregului necesar de energie electrică al consumatorilor finali deserviți.
4. În procesul de coordonare a pronosticului zilnic remis spre avizare de către SRL „Furnizare Energie” prin scrisoarea nr. 915 din 01.12.2021 SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a informat SRL „Furnizare Energie” și ÎS „Moldelectrica” prin scrisoarea nr. 01-01-00/129/18-11310 din 01.12.2021 despre neconfirmarea livrărilor pentru 04-07 decembrie 2021. În aceeași scrisoare a fost adusă ca argumentare a neconfirmării pronosticului zilnic de livrare a energiei electrice, situația de criză energetică pe piața gazelor naturale.
5. Urmare a refuzului SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” de a continua livrarea energiei electrice începând cu 04.12.2021, SRL „Furnizare Energie” a solicitat de la furnizorul din Ucraina, SRL „Д. Трейдинг” prin scrisoarea nr. 916 din 01.12.2021 majorarea cantităților de energie planificate pentru perioada 04 – 07.12.2021, de la 110 000 kWh până la 1 268 000 kWh. Prin scrisoarea nr. 01-12/1031 din 01.12.2021, SRL „Д. Трейдинг” a refuzat solicitarea SRL „Furnizare Energie”. Potrivit pct. 3.5.1. din Contractul de furnizare a energiei electrice nr. 2-3-2019/433 încheiat între SRL „Д. Трейдинг” și SRL „Furnizare Energie”, comanda și graficul pentru volumele de energie electrică care furnizorul o planifică pentru luna viitoare se prezintă spre coordonare „Vânzătorului” nu mai târziu de data de 18 lunar.
6. Pentru asigurarea continuității furnizării energiei electrice consumatorilor săi finali, SRL „Furnizare Energie” a încheiat contracte de furnizare a energiei electrice cu următoarele companii:
 - ✓ SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a Contractul nr. 343-21 din 12.08.2021 privind furnizarea energiei electrice pentru acoperirea totală a necesităților consumatorilor finali, cu excepția volumelor furnizate de producătorii autohtoni și importului din Ucraina care nu va depăși 25 mil kWh lunar, pentru perioada 01.07.2021 până la 31.03.2022 inclusiv;
 - ✓ SRL „Д. Трейдинг” Contractul de furnizare a energiei electrice nr. 2-3-2019/433 din 19.09.2019 pentru un volum de până la 35 000 000 kWh lunar;
 - ✓ Cu furnizorul central de energie electrică SA „Energocom” și alți 15 producători autohtoni de energie electrică produsă din surse regenerabile.
7. Prin Hotărârea Parlamentului nr. 148/22.10.2021 a fost declarată starea de urgență, în legătură cu insuficiența gazelor naturale. La data de 29.10.2021 a fost semnat Acordul adițional nr. 19 la Contractul nr. 1ГМ-07-11 din 29.12.2006 încheiat de S.A. „Moldovagaz” și S.A.P. „Gazprom”, referitor la condițiile de furnizare a gazelor naturale în Republica Moldova. Prin Acordul respectiv, au fost modificate regulile de furnizare a

gazelor naturale astfel încât, ajustarea volumelor de gaze naturale poate avea loc în exclusivitate, doar în sensul micșorării volumelor de gaze cu o marjă de cel mult 5%. Aceste evenimente au influențat negativ capacitatea producătorului de energie electrică SATÎ „Молдавская ГРЭС” de a respecta cu strictețe obligațiile contractuale asumate, în special în raport cu furnizorul SRL „Furnizare Energie” conform Contractului nr. 343-21 din 12.08.2021. Din explicațiile prezentate de SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, se constată că acesta a întreprins măsurile necesare pentru mărirea volumelor de gaze naturale care ar fi permis producerea energiei electrice suficiente pentru acoperirea necesităților atât a consumatorilor de pe piața reglementată cât și de pe piața liberă potrivit argumentelor expuse și dovezilor anexate la scrisorile nr. **01-01-00/129-18-11404 din 06.12.2021**; nr. **01-01-00/129-18-11451 din 07.12.2021**; nr. **01-01-00/129-18-11767 din 15.12.2021**; nr. **01-01-00/129-18-345 din 11.01.2022**; nr. **01-01-00/129-18-687 din 20.01.2022**; nr. **01-01-00/129-18-3135 din 25.02.2022**. Conform rezultatelor înregistrate pe piața de energie electrică în perioada octombrie – decembrie 2021, în luna octombrie deficitul gazului natural a generat un flux tehnologic de aproximativ 32 mil. kWh, care a fost compensat prin producerea cantităților suplimentare de energie electrică de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” în lunile noiembrie și decembrie 2021. Condițiile impuse de furnizorul de gaze naturale au avut un efect major asupra flexibilității tehnice a producătorului de energie electrică, care era utilizată preponderent pentru „acoperirea integrală” (echilibrarea) a necesității de energie electrică a titularilor de licență cu care avea încheiate contracte. De menționat că, refuzul de a coordona cantitățile de energie electrică solicitate de furnizorul SRL „Furnizare Energie” a apărut în luna decembrie 2021, la etapa când producătorul de energie electrică epuizase stocul de combustibili alternativi (cărbunele).

8. Reieșind din materialele prezentate de către participanții la piața energiei electrice implicați, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, începând cu 01.04.2021 avea obligații contractuale privind furnizarea energiei electrice pentru furnizorii serviciului universal și de ultimă opțiune și operatorii de sistem, iar din data de 12.08.2021 și-a asumat obligația de a acoperi cantitățile de energie electrică necesare și SRL „Furnizare Energie”, astfel asumându-și responsabilitatea de a acoperi necesarul de furnizare a energiei electrice pentru toți consumatorii finali din Republica Moldova (ținând cont de cantitățile de energie electrică produsă de alți producători autohtoni și importurile din Ucraina).
9. Pe parcursul anului 2021 pe lângă cei 2 furnizori ai serviciului universal pe piața de energie electrică au mai activat încă 5 furnizori de energie electrică, care furnizau energie electrică la prețuri negociate, cota sumară a acestora pe piața cu amănuntul fiind de 9,7%. Evoluțiile înregistrate pe parcursul anului 2021, cele mai esențiale fiind problema contractării energiei electrice de echilibrare și, începând cu a doua jumătate a anului 2021, creșterea prețurilor angro pentru energia electrică, înregistrată atât la nivel regional, cât și european, a dus la sistarea activității de furnizare pentru toți furnizorii care furnizau energie electrică la prețuri negociate, SRL „Furnizare Energie” fiind ultimul din această listă.
10. În urma analizei contractelor de procurare a energiei electrice prezentate de SRL „Furnizare Energie” și a celor transmise la avizare Agenției de către furnizorii serviciului universal și de operatorii de sistem se evidențiază că clauzele contractuale nu implică consecințe clare pentru vânzător în cazul neexecutării obligațiilor contractuale de livrare a energiei electrice, sau obligații de compensare a eventualelor costuri generate de stoparea/limitarea livrărilor de energie electrică. Totodată, practica actuală utilizează pe perioadă minimă de coordonare a cantităților de energie electrice ce urmează a fi livrate de 3 – 4 zile calendaristice, furnizorul de energie electrică neavând posibilitatea de a interveni suplimentar în interiorul acestei perioade de timp, bazându-se în totalitate pe buna-credință a entității de la care cumpără energia electrică. În cazul contractelor transfrontaliere, această perioadă de timp este și mai mare din cauza necesității coordonării cantităților de energie electrică tranzacționată la nivelul operatorilor sistemele de transport. Această

vulnerabilitate va fi eliminată odată cu crearea și implementarea piețelor organizate de energie electrică, care urmează a fi utilizate anume pentru asigurarea tranzacțiilor cu energie electrică pentru perioade scurte de timp (zilnice, orare).

11. Sunt incerte condițiile care au impus SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” să stopeze livrările de energie electrică doar către SRL „Furnizare Energie”, în condițiile în care, în luna octombrie 2021, în condiții similare (lipsa gazelor naturale), livrările de energie electrică au fost limitate pentru toți titularii de licențe cu care avea încheiate contracte de vânzare a energiei electrice.

CONCLUZIE:

1. Luând în considerare cele expuse pentru a evita astfel de situații pe viitor este oportun ca în contractele bilaterale de procurare/furnizare (inclusiv cele de import) a energiei electrice încheiate de furnizori cu producătorii de energie electrică, să fie indicate care sunt obligațiile/responsabilitățile pecuniare ale vânzătorului (producătorului, furnizorului, exportatorului) în cazul în care nu-și respectă obligațiile sau nu confirmă lunar cantitățile periodice de energie electrică ce urmează a fi livrate.
2. Necesită a fi accelerate eforturile de creare a piețelor organizate de energie electrică, care să ofere mai multă flexibilitate titularilor de licență în partea ce ține de produse tranzacționate și perioade de timp.
3. Este oportun ca în contractele bilaterale de procurare/furnizare a energiei electrice încheiate între furnizori și producători să nu admise prevederi care condiționează contractarea energiei electrice de la alți producători/furnizori. Părțile contractului urmează să respecte prevederile contractuale asumate, fără a avea posibilitatea de a face trimitere la prevederile altor contracte pentru a justifica acțiunile sau inacțiunile proprii.
4. Este oportun ca SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” să nu facă discriminare între furnizorii serviciului universal și de ultimă opțiune, care furnizează energie electrică consumatorilor la prețuri reglementate și furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali la prețuri negociate.
5. Furnizorii de energie electrică care au încheiate contracte cu consumatorii finali la prețuri negociate, urmează să-și asume riscurile de reducere a profitului, ca rezultat al majorării prețului de achiziție a energiei electrice care este mai mare decât cel planificat la începutul lunii, precum și în situații similare celei care a fost creată la începutul lunii decembrie 2021. De asemenea, furnizorii care furnizează energie electrică la prețuri negociate, urmează a fi atenționați, că la încheierea contractelor de furnizare a energiei electrice, aceștia își asumă responsabilități față de consumatorii finali deserviți și urmează să întreprindă toate măsurile necesare pentru a nu crea situații în care apare pericol iminent de întrerupere a furnizării energiei electrice.
6. Aprobarea Hotărârii Parlamentului nr. 148 din 22.10.2021, prin care a fost declarată starea de urgență, în legătură cu insuficiența cantităților de gaze naturale, demonstrează existența unor factori obiectivi care au periclitat activitatea normală a SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” de producere a energiei electrice în perioada lunilor octombrie - decembrie 2021. Totodată, rămâne neargumentată abordarea SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” prin care producătorul a optat să refuze confirmarea cantităților de energie electrică (și implicit producerea acestora) pentru SRL „Furnizare Energie”, în contextul în care a produs cantitățile respective de energie pentru furnizorii de ultimă opțiune și furnizorii serviciului universal, care au asigurat furnizarea energiei electrice către consumatorii care făcuseră uz de eligibilitate și al căror furnizor nereglementat (SRL „Furnizare Energie”) s-a declarat în imposibilitate de a furniza energie electrică. Acest fapt denotă indicii aplicării de către SA de tip închis „Молдавская ГРЭС” a unei practici abuzive în raporturile cu partenerii comerciali și a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând în acest fel unora din ei un dezavantaj concurențial, fapt ce urmează a fi analizat prin prisma prevederilor art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței, nr. 183/11.07.2012.

Executat

Tatiana Vieru _____

Şef, Secția licențiere

COORDONAT:

Andrei Adam _____

Şef, Departamentul licențiere, monitorizare și control

Natalia Băieșu _____

Şef, Departamentul juridic

Alexandru Roșca _____

Şef, Secția juridică și reprezentare

Alexandru Mija

Şef, Departament energie electrică și regenerabilă

Daniel Chiviriga _____

Şef, Secție reglementări

Alexandru Ursu _____

Şef, Departament gaze naturale și energie termică

Andrei Sula _____

Şef, Departament aprovizionare cu apă și canalizare